

ارائه الگویی برای مدیریت پسماند های صنعت سیمان خوزستان مبتنی بر کنوانسیون بازل

ناهید کلانترهرمزی^{1*}، خوشناز پاینده²، سیما سبز علیپور³

1- دانشجوی دکترای گروه آلودگی محیط زیست، واحداهواز، دانشگاه آزاداسلامی، اهواز، ایران.
Nahid.kalantar@yahoo.com

2- استادیار گروه خاک شناسی، واحداهواز، دانشگاه آزاداسلامی، اهواز، ایران.
payandeh426@gmail.com

3- استادیار گروه آلودگی محیط زیست، واحد اهواز، دانشگاه آزاداسلامی، اهواز، ایران.
shadi582@yahoo.com

چکیده

به طور کلی هدف، افزایش شناخت نسبت به وضعیت موجود مدیریت اجرائی پسماند در شرکت سیمان خوزستان و سپس برنامه ریزی جهت تدوین برنامه عملیاتی مناسب و درخور جهت رفع معضلات و مشکلات احتمالی خواهد بود، به طوری که آثار فعالیت شرکت بر محیط زیست به حداقل ممکن رسیده و کلیه پسماندها تحت مدیریت قرارگیرند. کارخانجات تولید کننده سیمان با توجه به پتانسیل تولید انواع آلودگی زیست محیطی، نیازمند رعایت دقیقتر و پایش مستمر فاکتورهای زیست محیطی هستند. در این مقاله با استفاده از روش کتابخانه ای و همچنین با استفاده از روش میدانی کلیه پسماندهای شرکت شناسایی و براساس کنوانسیون بازل طبقه بندی شده اند و برای هر یک از این پسماندها، محل تولید، نوع پسماند از لحاظ ویژه و غیرویه بوده، حالت فیزیکی، حجم تولید، دوره تولید، کیفیت پسماند، نحوه جمع آوری و نگهداری فعلی و همچنین نحوه جمع آوری و نگهداری استاندارد تعیین شده است. سپس روشهای، انتقال، نگهداری و دفع نهایی هر یک بررسی شده است. نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان می دهد که به طور کلی 13 گروه پسماند شناسایی شد و مهمترین پسماندهای تولیدی شرکت سیمان خوزستان پسماندهای صنعتی ویژه هستند. که عبارتند از 1. ضایعات روغن و گریس با تولید حجم 200 تن سالانه و کد بازل A 3020 و 2. ضایعات آجر نسوز تولید حجم 300 تن سالانه و کد بازل A 1040 که بهترین روش دفع آنها فروش به مراکز بازیافت دارای مجوز سازمان محیط زیست می باشد در نهایت یک برنامه عملیاتی مدون جهت مدیریت پسماندها طرح ریزی شده است که مهمترین اهداف آن عبارتند از: کاهش تولید پسماند، جلوگیری از اتلاف مواد اولیه و انرژی، کاهش اثرات سوء پسماندها بر محیط زیست و همچنین رعایت قوانین و مقررات تخصصی مربوطه.

واژگان کلیدی: سیمان، کنوانسیون بازل، محیط زیست، پسماند، خوزستان

1- مقدمه

همزمان با رشد سریع صنعتی شدن جوامع صنعتی، اهمیت و ضرورت حفاظت مطلوب و کارا از محیط زیست تبدیل به یک موضوع مهم بین المللی شده است (Danteravanich, S., (2004). در این راستا توسعه پایدار، توسعه ای شناخته می شود که در آن ضرورت حفاظت از طبیعت و محیط زیست به صورت یک اصل اساسی در کنار دیگر عوامل مورد توجه قرار گرفته باشد (نامداری 1385). با توجه به روند توسعه و گسترش و پیشرفت جوامع و رقابت شدید بین صنایع جهت عرضه کالا و مشتری مداری، در آینده نه چندان دور، فقط سازمانهایی می توانند در این رقابت دوام بیاورند که علاوه بر توجه به کاهش قیمت و ثبات کیفیت، در بهبود مستمر بر حفاظت محیط زیست اقدامات جدی و مورد قبول جامعه جهانی را به عمل آورند (نامداری 1389). در سالهای اخیر مدیریت مواد زائد، از اهمیت ویژه ای برخوردار شده است و موجب شده تا مواد زائد جامد به عنوان یکی